

articles i reportatges

Dispensi, senyor M. B...

Sentim per En Crític, l'excel·lent crític de boxa del nostre estimat col·lega "La Publicitat", una sincera simpatia i una franca admiració. I perquè l'estimem i l'admiram, ens va doldre la forma de l'elogi que el senyor M. B. — en feu divendres passat, en un dels davantals de l'esmentat col·lega.

Si el senyor M. B. s'hagués limitat a fer l'elogi del seu company, no tindríem res a dir-li, perquè el creiem just. El senyor M. B., però, per fer l'elogi de l'amic Crític, es despenja amb una sèrie de consideracions — més concretament, afirmacions — que jutjaríem ofensives per a tots els periodistes esportius, al seu lloc de fer-les qui les fa, les hagués fetes persona més autoritzada en aquest aspecte.

Llegint l'elogi de Crític, hom té l'impressió que el senyor M. B. més que elogiar el seu company, el estimat amic nostre, es proposa dir quatre fàstics dels periodistes esportius, i això — encara que ho digui el senyor M. B. molt senyor nostre — no podem, per dignitat, passar-ho per alt.

Ens guardarem prou bé de dir que el periodisme esportiu — el nostre periodisme esportiu — sigui una cosa perfecta. El senyor M. B. sap, però — té l'obligació de saber-ho — que tampoc ho és tot l'altre periodisme de casa nostra, que porta més anys d'existència. El periodisme esportiu és, entre nosaltres, relativament jove. I gorem a dir que si totes les branques del nostre periodisme haguessin millorat en aquests darrers deu anys, en la mateixa proporció que ho ha fet el periodisme esportiu, els nostres diaris serien avui bastant millors del que són.

D'homes habituats a escriure, que vulguessin parlar d'esport, no se'n van trobar en el moment precís. Ha calgut, doncs, formar aquesta branca del periodisme, amb homes no periodistes que entenguessin d'esport. I aquest periodisme, després de les incertituds dels primers temps, ha anat prenent forma, i avui ja no és difícil de trobar una dotzena de periodistes esportius que siguin capaços d'escriure alguna cosa més que una ressenya de futbol.

Hi ha un nucli de periodistes esportius en formació. N'hi ha, però, un altre, que ja està fet. I pot tenir la certesa, el senyor M. B., que

entre els periodistes esportius en trobaríem uns quants que són periodistes de cap a peus.

Pot ésser entre els periodistes esportius no en trobaríem cap que, com a escriptor, pugui compararse amb el senyor M. B. D'això, però, a acceptar que siguin tota poca cosa més que uns analfabets, hi ha una distància enorme. Tan enorme, com l'atragallada del senyor M. B. en parlar d'un aspecte del periodisme que no coneix.

Estem certs que a l'amic Crític li va fer molt poca gràcia aquell editorial a dues columnes. L'amic Crític coneix el nostre periodisme esportiu, del qual és una primera figura, i degué veure que aquell elogi faria uns efectes totalment contraris als que hem de suposar que es proposava qui els va escriure.

El primer que cal per a llançar un judici, és conèixer allò que hom vol jutjar. I el senyor M. B. que no coneix en absolut (és confessió pròpia que no llegeix mai res d'esport), l'estat actual de la crítica esportiva, és tan insolent en aquesta qüestió. Per al senyor M. B., ésser periodista esportiu és sinònim d'homes que escriu amb els peus, no un altra cosa vol dir afirmar que "escriuen com si juguessin a futbol", i aquesta apreciació, molt respectuable, manifesta una falta de respecte a la crítica esportiva.

Es una mica violent tractar temes d'aquesta mena. Hom pot interpretar-ho com un senyal de pederàstia. Hi ha moments, però, que cal prescindir de prejudicis i dir les coses pel seu nom. No volem pas passar per savis. Però ens dol que un home com el senyor M. B. faci aquests papers, per ficar-se en coses en les quals no entén.

El senyor M. B. s'ha deixat portar per la seva comprovada fòbia esportiva i ha aprofitat el fer l'elogi de l'amic Crític per desfogar-se una mica. Nosaltres som els primers convençuts que el periodisme esportiu és a mig fer i que, llevat d'un nucli determinat, necessita polir-se, perfeccionar-se. No podem admetre, però, que es parli d'una manera tan despectiva del periodisme esportiu, en termes generals, i menys encara que sigui el senyor M. B. qui ens vulgui donar lliçons.

HUMOR, ENCARA AMB EXILI

Quan jo era enterramorts...

Ja feia vuit dies que era a Perpinyà i encara no tenia la "carte d'identité", mena de cédula personal, absolutament indispensable a un estranger. L'administració francesa, que és un model en el gènere, posa problemes com el de la quadratura de cercle a cada cantonada. Per donar-vos la carta d'"identité" us cal presentar un certificat de treball. Però ningú no us dona un certificat de treball si no teniu la carta d'"identité". Com sortir d'aquest cercle viciós?

Jo explicava totes aquestes calamitats un capvespre, a l'hora del vermut, en la terrassa del Café de France. El prefecte de policia m'amençava d'internar-me a Espanya, perspectiva que en aquell moment no em feia cap gràcia.

Un senyor que "feia orelles" d'escoltar, em feu un signe discret. Era un d'aquells catalans sense bigoti, antic "mozo de cuadra" o còmic que fa 20 anys que viu al Roselló i que parlen un llenguatge pintoresc i absurd.

—Teniu "mestier" (i) jove?
Jo, per tota resposta, li ensenyo les mans. (En aquell moment jo sortia de l'escola i tenia les mans fines dels que encara no han vist-cut.)

—Bé, "mais" sabeu escriure a la "machine"?

—Naturalment! — que li responí. —Veniu demà "a la casa", a vuit hores.

Em donà l'adreça en un paper i se'n anà gairebé de puntetes.

Jo vaig prendre el paper àvidament i vaig embuixar-me-lo.

Aquella nit fou blanca per a mi, tan gran era la impaciència del debut de l'endemà. En realitat, jo només sabia escriure a màquina amb un dit, però tot s'arranjaria. L'endemà a les vuit ja era a casa seva. La porta encara era tancada i hom podia llegir, en grosses lletres negres, DECS, que és l'equivalent francès del nostre (?) POMPAS FÓNEBRES.

Això de les "pompas fúnebres" és un dir. És realitat, en un país catòlic, quan algú ha d'indagar, diuen "ha passat a major vida" i no en parlen més. A França, país eminentment laic, la mort té la importància social d'un final de trajecte.

Una de les coses que més m'ha sorprès de la democràcia francesa, és la magnificència, la "pompa" dels enterraments.

Un home que "en vida" ha estat un vagre funcionari de banca, té un enterrament que us dona enveja.

I no parlem dels grans homes; l'enterrament del mariscal Foch, el transport de les despulles de Jaurès al Panteon, deixaren darrera seu, a una distància immensurable, tot el que Catalunya hagi fet a Guimera i a l'Esclat.

A França, i no deixa de tenir la seva importància, té un bon enterrament assegurat!

El mort és exposat 24 hores a l'escala de la casa, adornada de draperies negres i de creus blanques. Les dones van a l'enterrament, i contribueixen, amb els vels negres, i els sanglots efegats, al patetisme de l'escena. Els cementiris són lluny; i la pluja, que sempre és de la partida, dona la darrera pinzellada a aquest drama de resignació.

L'enterrament és comandat per una mena de "director de cerimònies": un senyor impecablement vestit de negre que acomiada el dol, rep el condole i té cura de tots els detalls, de manera que els invitats passen una bona mala estona.

Aquest ofici, que gaudeix d'una certa consideració social i d'un bon salari, és molt sol·licitat. Cal, per a ésser-ne digne, un certificat d'estudi, un carnet judicial i blanc i — si és possible — una condecoració de guerra o una citació a l'ordre del dia.

En el fons, però, aquests senyors no són més que uns vulgars enterraments.

Doncs bé, era aquest divertit ofici que el senyor Minobis em proposà.

Jo vaig protestar sorollosament a l'entorn de la meua extrema joventut i la meua manca de patetisme.

El senyor Minobis somrigué maliciosament tot això és per l'aparència (gran bestia!). J'només faria un enterrament. Això l'autoritzaria a lliurar-me un certificat de treball — "Comprenez" minyot? — em digué amb cara de murri.

Vaig acceptar amb certa repugnància però no hi havia més remei. Enterraments o a la Modèl.

Vet ací el meu títol d'honor de Pany 1929.

Podreu començar demà mateix, continuà el senyor Silverio. Tinc un enterrament de tercera classe que són els meus empipadors.

L'endemà, en efecte, vaig entrar en funcions.

Em posaren un jaqué negre, lluent dels coils i de les espatlles, un coll d'aletes, una corbata negra, un mocador negre, un barret de copa negra, unes botes negres, unes ulleres negres.

Em donaren les darreres instruccions necessàries i em dirigiren a l'adreça del difunt.

Fel camí, quan em mirava en els miralls, em tornava vermell.

Al pobre Mè (em deia en els dimonis), qui l'ha vist i et veu!

Preguntant als municipals vaig arribar a l'adreça indicada. Jo em creia que hi trobaria el Sant Cristò, els capellans i tot el diablado. No res. El "meu" mort era laic, pobre i desconegut. Un d'aquells homes obscurs i miserables que només fan parlar d'ells el dia que es moren: És "Fulano" que s'ha mort.

Ningú a l'enterrament. El coixer, jo i el mort (naturalment).

El coixer era gairebé als afores de la ciutat — un carrer viciós i sec, obert en una plana desolada. L'herba creixia entre els rajols.

El coixer, impacient, em rebé amb un reu. Darrere les finestres vaig posar uns vidres moicats.

—En marxa! — vaig ordenar amb una veu blanca.

I aquell dia, sota una aparença banal, Perpinyà contemplà una ben estranya cosa.

Un mort pobre i desconegut — un d'aquells homes que moren sense deixar un buit — un seguit compost d'un nen de 12 anys que tremola de por sota les vestimentes folclòriques.

Quin era el necròmic misteriós que havia produït aquest concentrat?

Per quin miracle diabòlic la mort havia reunit dos éssers indiferents i desconeguts?

El meu escarni inconscient em feu mal i vaig seguir d'ensima, els ulls tancats, fins al cementiri.

Després, coixer, plorant de ràbia i de vergonya, vaig desfer-me del meu uniforme lliçós.

Minobis em donà el certificat de treball. Jo vaig anar-me'n de les mans, sense mirar-lo, ni donar-li les gràcies.

"Le soussigné, Jacques Miravittles, sujet espagnol, a été employé chez moi en qualité d'ordonnateur (i). Sa dignité, sa reconce, lui ont gagné l'estime de tous mes clients..."

Aquest certificat, excel·lentíssim, m'obria les portes de la prefectura.

La carta d'identité, tan cobrejada, seria finalment al meu poder.

Aquella nit per a celebrar l'èxit i per esborrar del cervell el tràgic record, vaig beure copiosament amb els amics.

Vaig adormir-me amb la boca pesada com si portés una dentadura de plom, una son agitada i fantasmagòrica. El mort sortí de la caixa i a cops de puny i a "cops de creu" m'allunyà del seguit.

L'endemà vaig dirigir-me a la prefectura amb un cap de suor i unes cames de cotó fluix.

(1) Ofici.

—Alores, mea brave (2) Miravittles, ça y est! — em digué el prefecte.

—Véu! — vaig respondre victoriós.

riós... Vet aquí el famós certificat.

El prefecte, que era més viu que una tinya, passejà la mirada lluenta entre el paper i els meus ulls. (Jo sentia una sufocació que pujava gradualment — com l'aparició del dimoni a Faust).

Monsieur Miravittles — em digué el prefecte, amb un vel de tristesa a la veu —, aquest certificat no té cap valor. Heu estat víctima d'una misfugació. El senyor Minobis, que és un "maître", empra aquest procediment amb tots els foguets que arriben d'Espanya. Adé! té funcionaris de frança De vegades també, lliura un certificat contra una comissió de cent francs. Al començament nosaltres, que ja ho sabem, no diguem res. Al cens que fem l'any passat, però, l'inspector del ministeri del Treball ens cridà a l'ordre, amenaçant-nos d'una denúncia a París.

El senyor Silverio, en 10 anys, havia lliurat 90.000 certificats de treball.

Tres enterraments per habitant!

JAUME MIRAVITTLES

L'ideal obrer, la democràcia i l'anarquisme

A poc a poc adquireixen relleu les múltiples inquietuds que els darrers anys de tinent i de rebeldia política i social han incubat en el si de les classes obreres.

Ja per la influència de factors internacionals tenia lloc en el proletariat català una feina d'adaptació dels idearis socials. Les mateixes exigències de la pugna quotidiana per al millorament econòmic eren una escola d'idees i d'orientacions de lluita.

En l'època catòlica de les lluites sindicals el sentimentalisme popular feia que els idearis sense contorns ni límits precisos de llur abast. Imposava certa unitat artificial pel fet de tenir lloc el moviment obrer al marge de tot esforç de cultura i d'intel·ligència.

Ara, en l'època de les cristallitzacions, el pensament i l'ideal obrer caldrà que vagin precisant i que del simplicitat del període infantil passi a l'acció conscient ampla i total.

El llibre de Ramon Jover intenta situar-se en aquest període. En aparència constitueix un desdormir amb algunes de les tendències de l'obrerisme actual. En el reajustament a que han d'ésser sotmeses les fórmules ideològiques com a resultats d'una experiència de lluita, un desdormir momentani pot ésser profitós. Malgrat les objeccions que pugui fer-se a l'obra en general, aquesta no deixa d'orientar-se per aquest camí.

Una Guia de Barcelona

Heu rebut, excel·lentment presentada, una "Guia de Barcelona", de la qual és autor el senyor Enric Ramon.

És tracta d'un volum de petit format, molt maneigable i d'una gran utilitat.

EL QUE S'HAURIA DE RESPONDRE

Als qui han escarfallat escudant-se amb la moral, un somriure moiceta seria prou resposta. La cultura física va avaluada per la moral catòlica en tot el que la referència als deures que té l'home envers ell mateix. I si alguna desviació hagués tingut no és errat de pensar que els elements docents, en inhibir-se'n, han estat una causa favorable. Si els centres culturals en donar vida a l'esperit haguessin recordat que no podien negligir la formació de bons mites i de roba sang, el jovent no hauria buscat en altres llocs la justa compensació de la quietud de l'ànima que fisiològicament el cos li reclamava.

I en deixar aquesta funció a mans d'altri no s'ha fet més que fomentar el predominio de l'esport sobre la cultura, perquè els que n'han portat la direcció, aliats a un fi educatiu, ho han materialitzat i han deixat de banda la idea que una ciutadania humanament perfecta és el que per un correu equilibrat posseeix un organisme i un esperit seleccionat. Als que es donen que l'engranatge burocràtic de l'ensenyament superior deixi al marge l'educació física s'ha de dir que ara i des, avui, demà i sempre, cal propagar l'eficàcia i la necessitat que els ciutadans coneguin el seu organisme i les dificultats que es què es mouen per realitzar-lo: així, de tant sentir-ho potser es farà un resoll car, intens, i pel que es refereix a Barcelona, les coses aniran per bons viarers.

Conviendria no esperar que es doctres una educació física; s'hauria d'intensificar l'acció ciutadana per exigir-la; perquè així, mentre esportem els ciutadans barcelonins i sobretot les ciutadanes prometedores de nissagues malgrat de la cultura que associem, queden fora el medi propici a l'enfortiment de la raça.

Guat, octubre de 1930.

MONTSEERAT JORDI

CIUTADANIA FEMENINA

Femina estudiant

Ja la tardor ha aplegat bona part de la nostra joventut femenina en escoles i universitat per tal d'emprendre o conti uar estúdis que, començant la intel·ligència de les nostres dones, estableixin un desitjable equilibri, nivellador de l'escreix de sensibilitat que caracteritza el sexe femení.

Ja a les rutes barcelonines s'observa l'afluència de damiselles de gentil silueta, elegantment abillades, maquillades amb més o menys distinció — que això ja fóra més discutible — amb un aire de cosmopolitisme ben escatit amb el tràfic ciutadà i amb una gràcia encisadora — de dona que s'obre pas a la vida amb una capacitat guanyada amb el propi treball i amb el propi esforç — accentuada pel volum sota el braç que denota la seva condició estudiantina.

Enriolades, a vols com els ocells i com ells lleugeres i alegres, donen a la ciutat una nota bella i progressiva i als qui en elles confiem per a tenir llurs ben orientades i ben dirigides, una sensació d'esperança i de confiança per a l'esdevenidor.

I les seguim amb la força de la imaginació i les veiem assegudes, serioses i reflexives, en els bancs d'escoles i acadèmies, d'instituts i de la Universitat, per tal d'enfrontar-se amb la ciència i amb ella examplar l'horitzó de l'esperit per assolir una cultura fonamentada, ampla, tan intensa com calgui.

Després, però, pensem en el seu cos d'adolescents, en el p'el desenvolupament, àvid de moviment, frívol d'activitat i gairebé sempre fèble i blinacat per l'lei fisiològica del creixement, el qual requereix atencions ben serioses per tal de reeixir en el seu desenvolupament i no podem menys de concedir que tanta cura com l'esperit femení de les nostres noies en necessita el seu organisme.

I en revisar l'acció que els centres docents fan en aquest sentit, una pregona inquietud neix en nosaltres.

L'EDUCACIÓ FÍSICA I LA UNIVERSITAT

Perquè, evidentment, començant pel nostre primer centre cultural, les qüestions d'educació física queden en absolut negligides tant en el seu aspecte de disciplina escolar com, més modestament, en el d'esbarjo. En sortir d'unes aules, sense cap mica de confort, amb força pols, amb escassa llum i amb gens de sol, on cal creure que en posar a contribuir les energies mentals amb l'asprament de les males condicions higièniques hi ha hagut un desgast físic que caldrà refer amb nous elements de vitalitat, no troben els estudiants i per tant les noies que hi actuen, més que una patia ombrívola o les voreres de l'edifici per les quals passen amb delit per desentumir les cames i per sentir llurs coscos refets per l'afalac del caliu solar.

I aquí acaba tot. Sales de gimnàs, piscines de natació, pista de tennis... contes de fades que Scheerzade podria haver inventat amb la seva formidable imaginació d'haver-se pensat que malgrat de l'escolament del temps no evolucionarien els centres culturals barcelonins dependents de l'Estat. Grups excursionistes, equips de basket-ball, pràctiques d'atletisme, semblen coses complicadíssimes que no poden realitzar-se més que per iniciativa particular dels mateixos deixebles. Perquè la Universitat, enfilada en la seva torre de vori i tancada al recambró en encara sembla buscar la pedra filosofal, no ha tingut temps d'esbatnar finestres i d'engrandir horitzons per a deixar pas a altres renovadors capaços d'aplegar la investigació científica amb una assenyada i ben definida educació física.

L'EDUCACIÓ FÍSICA A L'ESCOLA NORMAL

Si de la Universitat passem a l'Escola Normal — i és clar per relació amb la dona hem de referir-nos a la de Mestresses —, aleshores els contes de què parlàvem suara prenen categoria fantasmagòrica. Imaginavos-la ubicada al cor de la Barceloneta vella, utilitzant el principal d'una casa de veïnats, d'on s'han curat embans per convertir dues o tres sales en aules, a les quals s'han d'encabir un nombre d'alumnes fora superior al que la ubicació assigna. De sol no cal parlar-ne, i de la llum, la justa que pot arribar a l'enclavament de l'edifici que pomposament — nosaltres diríem tràgicament — alguns dels elements directores d'aquell centre educatiu solen anomenar "casa senyorial".

D'un sol pati d'esbarjo, migra-díssim en dimensions, per a centenars d'alumnes, disposa l'Escola Normal, voltada de cases de veïnats i de la qual superfície encara es veuen sortir uns quants metges per

tal de construir-hi una aula de dibuix. Aquest pati, però, no pot ésser utilitzat com esbarjo per les damiselles que estudien perquè no es permeten enfonsar-se. No poden, doncs, les estudiantines més que passejar-s'hi amb tot comodament, acompanyades, com si hi hagués, su malalts o com si fos el callat claustre d'un monestir.

I a aquestes adolescents no els queda el recurs d'aprofitar, com les universitàries, les voravies atropes de la Universitat perquè no es permeten i perquè, per raons d'una disciplina interna, la deixeblla que entra a l'Escola — gairebé sempre a les vuit del matí — ja no en pot sortir fins a dos quarts de dues, acabades les classes. I encara, perquè no s'extralimitin en passar d'una a altra classe, són "maternalment" vigilades per una "inspectora de orden".

La vida escolar de la Normal transcorre, doncs, sense aldarull, ordenadament, beatíficament; però, sense una pregona revolució, que sabem la joventut del Magisteri futur sotmesa a una quietud gens consonant amb l'edat, tota vibració i alegria, ni amb el seu probable començament de futura mare, ni amb el paper social de la mestressa, que ha de portar dins seu no sols una cultura ferma, sinó la fortitud d'un organisme sà i l'optimisme decidit del qual ha de modelar l'esperit ciutadà.

D'una mestressa carregada de ciència pedagògica i amb un petit bagatge de salut, ben poca cosa pot esperar-se'n, perquè li mancarà l'alegria de viure i la falta de confiança en ella mateixa, fonament de tota acció educativa amb ganes de reeixir.

I si l'aprobament fisiològic, ni l'optimisme espiritual, ni l'esperança de treball que se'n deriva poden obtenir-se sense una acurada educació física, que no consisteix precisament a cursar estudis en escoles al marge de les més elementals prescripcions higièniques ni passejant com noies per patis encastats.

EL QUE S'ACOSTUMA A DIR.

Molts elements universitaris i normalians fan un gest despectiu en parlar d'educació física. La consideren cosa secundària i fins, quan es tracta d'acció femenina, immorral. Qualsevol dels catedràtics i professors esmerçarà dos dies a parlar als deixebles de "la importància i valor de la seva assignatura"; ningú que es vanés d'erudit us diria que l'educació física té un valor positiu, ni deixaria de queixar-se de la primacia que sobre tota altra cosa té l'esport.

Els qui se'n senten adeptes s'excusaran en els locals dolents, en la manca de personal apte, de mitjans econòmics, de compaginació amb les altres disciplines escolars entre altres coses.

EL QUE S'HAURIA DE RESPONDRE

Als qui han escarfallat escudant-se amb la moral, un somriure moiceta seria prou resposta. La cultura física va avaluada per la moral catòlica en tot el que la referència als deures que té l'home envers ell mateix. I si alguna desviació hagués tingut no és errat de pensar que els elements docents, en inhibir-se'n, han estat una causa favorable. Si els centres culturals en donar vida a l'esperit haguessin recordat que no podien negligir la formació de bons mites i de roba sang, el jovent no hauria buscat en altres llocs la justa compensació de la quietud de l'ànima que fisiològicament el cos li reclamava.

I en deixar aquesta funció a mans d'altri no s'ha fet més que fomentar el predominio de l'esport sobre la cultura, perquè els que n'han portat la direcció, aliats a un fi educatiu, ho han materialitzat i han deixat de banda la idea que una ciutadania humanament perfecta és el que per un correu equilibrat posseeix un organisme i un esperit seleccionat. Als que es donen que l'engranatge burocràtic de l'ensenyament superior deixi al marge l'educació física s'ha de dir que ara i des, avui, demà i sempre, cal propagar l'eficàcia i la necessitat que els ciutadans coneguin el seu organisme i les dificultats que es què es mouen per realitzar-lo: així, de tant sentir-ho potser es farà un resoll car, intens, i pel que es refereix a Barcelona, les coses aniran per bons viarers.

Conviendria no esperar que es doctres una educació física; s'hauria d'intensificar l'acció ciutadana per exigir-la; perquè així, mentre esportem els ciutadans barcelonins i sobretot les ciutadanes prometedores de nissagues malgrat de la cultura que associem, queden fora el medi propici a l'enfortiment de la raça.

Guat, octubre de 1930.

MONTSEERAT JORDI

La travessia de l'Atlàntic

(Seguela de la primera pàgina)

Exposar-la als riscos de la travessia, i digué que no ho havia fet per altra cosa que perquè va témer que no podria resistir la separació.

Assenyala, amb joia — una clara joia de ciutadà —, com l'"Evalu" havia entrat al port de Barcelona, al port de la Pàtria, amb un gallaret anirà — ofert per LA RAMBLA — en el pal major.

Afegí que com que era impossible resumir en una hora el que havia succeït en dos mesos de navegació, es limitaria a explicar unes quantes anècdotes del viatge, i que el conjunt de l'excursió el publicaria en el llibre de què hem parlat en començar.

El seu parlament fou interessant i el públic el va seguir amb emoció creixent. De tot el que va explicar va sobresortir-ne el se aprenentatge de l'art de la navegació, i sobretot la història de la Princesa de la Mar, un personatge suposat que ha estat la distracció de la seva filla durant la travessia.

Aquesta història, plena de tendresa va impressionar fortament l'auditori, especialment el sector femení, que abundava molt. El disertant llegí uns cartetes on la seva filla havia escrit per tal que la Princesa de la Mar li portés a les nits forces joguines i fortes objectes per a distrèure's.

Acabà el seu parlament dient que estava molt orgullós de poder dir que dels vint-i-dos milions de ciutadans espanyols que hi ha a la Península, havia estat precisament un català el primer que havia acomplert aquesta proesa.

Enric Blanco fou molt felicitat i l'auditori el féu objecte d'una llarga ovació com a premi de la seva disertació interessantíssima.

No cal dir com nosaltres repetim a l'amic Enric Blanco — després de la seva magnífica conferència d'ahir — la nostra salutació més efusiva.

No cal dir, tampoc, com reiterem a la Federació Catalana de Futbol, que tan brillantment ha inaugurat aquest III cicle de conferències, la nostra felicitat, en la qual ens hem de dolre, homa, que sigui solament la Federació de Futbol l'única agrupació d'afiliats superiors organitzadors d'actes semblants. Ja comença a ésser hora que la gesta d'organismes esportius de Catalunya i de fora de Catalunya pensin seriament en la transcendència i en la dignificació que això té per l'esport català. L'exemple de la E. C. de B.

ha d'ésser seguit, per tal que l'esport aconseguixi aquesta noble qualitat ciutadana propugnada per les promoc

—Altra feina tenim! Nosaltres aprenem a governar...

—Altra feina tenim! Nosaltres agremem a governar...
—Bé; però això tampoc ho tenim bé resolt, em sembla. Una escola per ensenyar a governar, està molt bé... amb la condició que al mateix temps obri una altra escola on s'apregui d'ésser governat...
—Això no és cosa nostra. Aquí no hi ha escola, en tot cas, l'han de fundar de l'exposició.
—Aneu errats. L'heu d'organitzar vosaltres. No hi ha res més suggerit que governar. La vostra escola, però, no pot deixar d'interessar a gent que no hi diu res. Hi vindrem tots a la vostra escola. I com ens ho aranyarem el dia que tots esgüim preparats per governar? A qui governarem?
—Teniu una manera d'agafar el rotllo per les fulles que us condemnem per eternament a ésser de l'exposició. Ja-hi estiu dita la frase: "Val més el prestigi que la popularitat".
—Veig que, malgrat del vostre tema, també sou aficionats a les paraules. Jo m'us imagineu un prestigi sense popularitat?
—No cal pas imaginar-se'l. Teniu un exemple ben clar: la Llga.
—Bé; però la Llga té prestigi perquè exactament perquè un dia fou popular.
—Us equivoqueu: el prestigi de la Llga data del dia que ho deixat d'ésser popular.
—Però on el té aquest prestigi?
—Allà on l'heu de tenir. I no us he dit que ens proposem a governar? Vosaltres sempre sereu uns funcionaris.
—No us en feu massa, dels funcionaris. És poder aficionar, per exemple, a no deixar-se governar per vosaltres. Què fareu, aleshores? Vosaltres que sou gent reüllista ja heuureu de veure què millor escola de govern d'aqueixa, ara per ara, és el cas de la guàrdia civil. Per què no us hi enroleu? Per mor de l'uniforme! Penseu-vos bé... Val més el prestigi que la popularitat!

JOSEP MARIA PLANA

EL REI, VISITANT ELS SALTS DEL DUERO, PRONUNCIA UN DISCURS, DEL QUAL COPIEM EL PARAGRAF SEGUENT, QUE ES EL FINAL DEL DISCURS:

“Seguirán estas obras por encima de las inquietudes del momento. Uniendo a todos, monárquicos y republicanos, está la idea de la patria y por engrandecerla habrá orden, paz y progreso; yo estoy orgulloso. Todos los españoles unidos, inspirándose en la exaltación de la patria, en su progreso, en su libertad, en su trabajo. Nadie quiere que España se hunda y nadie puede querer que triunfen ideas destructoras. Yo, por eso, estoy seguro de que así piensan los españoles más apartados de nuestro credo. Confío, pues, señores, que en plazo relativamente corto, veremos terminadas estas obras, que prometo, señor Echevarrieta y señor Ordego y señores todos, venir a inaugurar. Brindo, señores, por España.”

EL PRESIDENT DEL CONSELL, GENERAL BERENGUER, DAVANT DE L'EMOCIO PRODUIDA PER LES PARAULES REIALS, N'EXPLICA ALS PERIODISTES EL SIGNIFICAT, I DIU:

—“En el Consejo se comentó el suelto publicado por un periódico de la mañana, que supone el Gobierno dirigido a censurar, aunque veladamente, las palabras pronunciadas ayer por el Rey en Zamora. El Gobierno se ha enterado con detalle de este asunto y ha comprobado que no fué un discurso ni un brindis, sino simplemente unas frases pronunciadas en tono humorístico y para halagar a ciertas personas de significado sector político, no muy afecto al régimen imperante, a las cuales se ha dado una interpretación exagerada y una significación que no tienen.”

Esport i ciutadania a la Lliga

Tothom sap que el més il·lustre amic de la Lliga, el senyor Cambó, va escriure aquell article virulent contra la passió esportiva de la nostra joventut. "Els esportius no serveixen per a res", es vingué a dir.

Una vegada més. Don Francesc no ha encertat. I a s'ha vist com els nostres esportius, els esportius catalans, han respost al cri de detestadana.

Els de la Lliga, malgrat tot el que havia escrit el seu cada dia més il·lustre líder, ja van fer treballs — i a més d'un any — prop d'un significatiu esport català, amb particularment nostre, perquè aixeques una bandera d'esport i ciutadana, que des d'ells la nostra. El nostre amic, naturalment, s'hi va negar.

Aquest any, han "treballat" un altre element també molt significatiu dintre el futbol, i també particular amb nostre, que tampoc no n'ha pogut saber res.

En el número pròxim,
un article sensacional:
"El capità de l'"Evalu"
reflexiona."

Els amics de la Lliga, doncs, ja donen importància a l'esport i la ciutadania.

N'hi donen tanta que a tu dels millors elements de la seva venerable "Joventut" li haan fet donar una conferència parlant del valor polític de l'esport. ■ que va d'ahir a avui.

No cal dir que nosaltres n'estem molt satisfets, perquè tu això ens el dones de manera irrefragable, que quan vam aixecar la bandera de l'esport a la ciutadania, ho vam aixecar de debò.

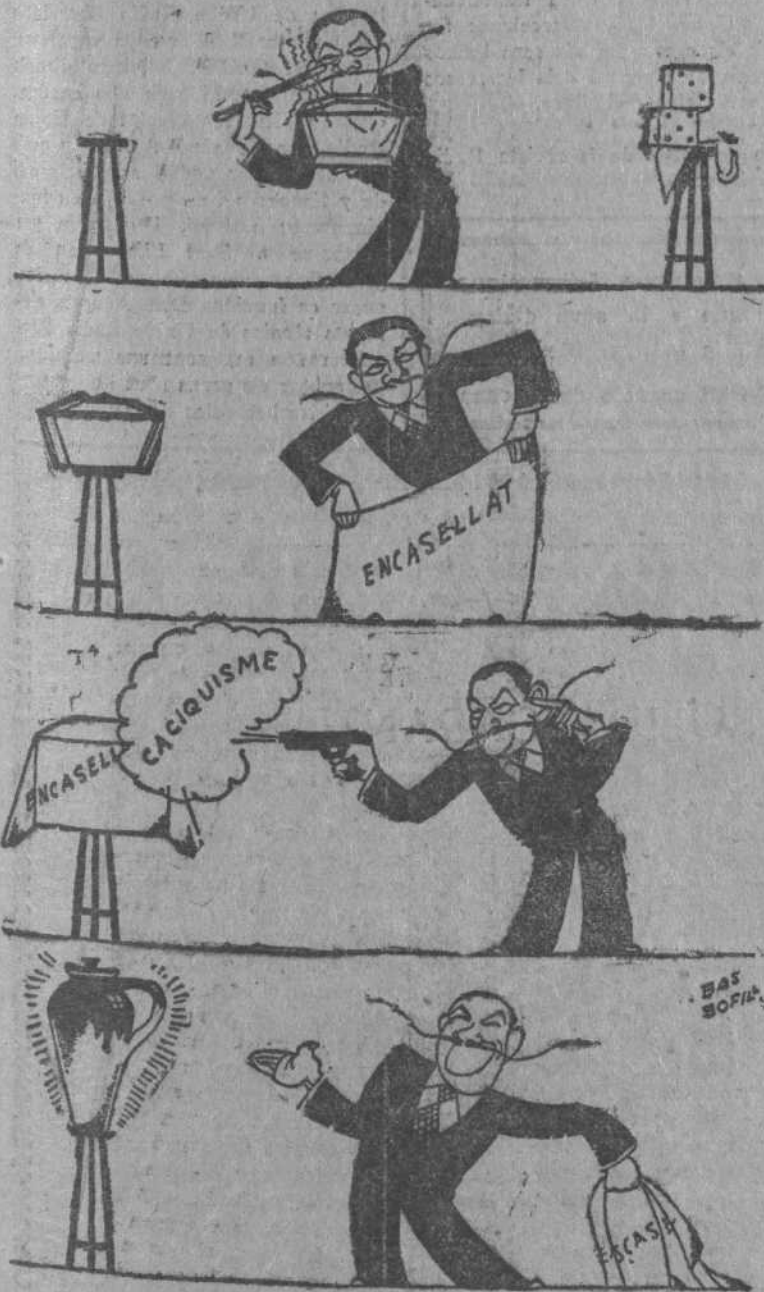
El que diu després el Cap del Govern

El president del Consell, senyor Sánchez Guerra, interpellat al Parlament pel diputat senyor Barcia, va dir:

—“El discurso no tuvo la importancia que quiere concedérselo. Fue más bien una conversación familiar, cuando ya todos estábamos de pie para marcharnos, debajo de un empujado y conteniendo a unas palabras de D. Miguel Primo de Rivera, marqués de Estella, que con una corrección que no es de extrañar en persona que siempre correctamente se produce, ya me había solicitado permiso para pronunciárlas.”

(*Diario de Sesiones*, 9-19 juny, 1922.)

Quince mesos després va venir la dictadura, amb l'ajut dels senyors
Prima de Rivera, Martínez Anido, Milans del Bosch, marquès de
Foronda, Arlegui, etc.

"LES PROXIMES ELECCIONS, SI ES QUE ES FAN"

"EL JOC DE MANS DEL GENERAL BERENGUER"

(Drama realista, en quatre actes, de Bas Rojul)

“Esport i cultura”. Pna
conferència del senyor Ba-
rista i Roca al “Dinàmic
Club”, per al dia 30.

Costes?
Lindbergh?
Alain Gerbault?
Eric Blanco Alberich!

Costes?
Lindbergh?
Alain Gerbault?
Eric Blanco Alberich!

MOTORISME

LA FABRICACIO NACIONAL D'AUTOMOBILS POT I DEU INTENSIFICAR-SE

Una de les fonts de riquesa més importants en l'economia de les nacions, és la indústria de l'automòbil.

Així ho han reconegut implícitament tots els països que poden vanar-se de posseir una indústria automòbil potent, des de França, veïable bressol de l'automobilisme amb els seus Serpillet, Léveassor, Leon Boile, De Dion, Renault, etc., fins a Nord-Amèrica amb els seus grans i poderosos "trusts" productors, passant per Anglaterra (Daimler, Rolls, Austin), Alemanya (Mercedes, Benz), Itàlia (Fiat), Itàlia (Lancia, Alfa-Romeo), Bèlgica (Minerva, Metafrique, F. N.) i altres.

El retard que la fabricació americana (tenia dament l'Europa, abans de la gran guerra, fou recuperat i la producció americana va envair els mercats europeus.

Nord-Amèrica va ésser la primera que per tal de defensar la seva indústria nacional va imposar els drets duaners "ad valorem", aduats revalidant o no reconeixent patents i invents dels fabricants europeus.

Davant la gran força que influeix la producció automobilística nacional en la balança econòmica dels països respectius, l'Estat — tant a l'Amèrica del Nord com a les diverses nacions europees productores — s'ha anat a protegir i estimular la fabricació nacional de l'automòbil per tal d'obtenir que els seus beneficis millorin la balança de l'armonia.

A Espanya, fins ara, poca cosa havia fet el govern per a protegir la indústria nacional de l'automòbil. Avui la creixent extensió del mercat automobilista espanyol permet esperar

amb confiança en l'èxit, la implantació de la producció d'automòbils en sèries de relativa importància.

Contribuirà a això el probable millorament de la protecció que dona el govern a la indústria nacional de l'automòbil, la qual donava els següents avantatges:

a) La innegable utilitat per a la defensa posseint fàbriques d'automòbils en territori nacional, els utilitzats i motors dels quals, aplicats després a l'aviació, poden donar una supremacia i eficàcia en cas de guerra, com va ésser demostrat en la que és descabellada a Europa els anys del 1914 al 1918 per un tipus de motor espanyol.

b) L'extensió cada vegada més gran del mercat automobilista a Espanya, la qual permet projectar la fabricació de dels adequats a les nostres necessitats en grans sèries.

c) La gran conveniència per a l'equilibri de la balança comercial, evitant la sortida de cabals cap a l'estranger.

Des factors han vingut actualment a dificultar l'adquisició d'automòbils estrangers; l'alça i fluctuació de les divises estrangeres i el recent augment dels drets aranzels, els quals, comparats amb els que altres països tenen establerts en defensa de llurs marques nacionals, no són exagerats, com pot veure's per les següents xifres:

Un cotxe de tipus mitjà, 15/20 C. V. amb carrosseria tancada, de cinc cilindres, suposant-li un pes de 1.200 quilos, paga per drets d'introducció a Espanya, uns 3.500 pessetes or (a 2/40 el quilò més el 20 per 100 per la carrosseria).

El mateix cotxe paga d'entrada a França el 45 per 100, o sigui uns 9.000 pessetes; a Anglaterra el 33,33 per 100, o sigui 8.500 pessetes, i a Nord-Amèrica un 25 per 100 problemàtic; doncs, si en ecriure aquestes ratlles tal és l'impost aranzelari "oficial", hem estat advertits que solament ens era donada aquesta indicació a títol "oficiós", sense respondre de la seva efectivitat en arribar el cas d'haver-lo d'aplicar a un cotxe europeu arribat a port nord-americà. Però així i tot, limitant-ho al dit 25 per 100, re-ultarien de 5 a 6.000 pessetes de drets.

I consti que en fer aquesta càlcul prenem per base la divisa espanyola, de entent-nos de dòlars, lliures esterlines i francs.

(Continuarà)

UNION AUTOMOBILS

CANONES

Concessionari per a les províncies de Barcelona i de Girona

JOAN FLORATS

Tamarit, 95 i 97 - T. 31506

BARCELONA

Majestic Hotel

RESTAURANT

Coberts a preu fix i a la carta

Orquestra - Salons especials

Bodes, banquets i festos

A les deu notabilíssimes i conegudes característiques que determinen l'extra-qualitat del

NEUMATIC

INDIA

superior al millor

cal afegir avui la nota patent

"SAWTOOTH TREDLOCK"

(pany de dents de serra)

Les patentades característiques

INDIA

fan possible la fabricació en exclusiva de l'article de la més alta qualitat que la indústria coneix

Representant general per a Espanya:

A-CAR

PASSEIG DE GRACIA, 99 - ROSSELLO, 234

Telèfon 73992. - BARCELONA

La VII Volta a Catalunya

UNA INSCRIPCIO NOMBROSA FA PREVEURE UNA LLUITA INTERESSANT

El passat dijous, segons estava anunciat, quedà tancada a drets senzills la inscripció per a aqua prova que el Moto Club de Catalunya organitza per als dies 31 d'octubre, 1 i 2 de novembre, figurant inscrits els següents concurredors:

Elmili inter, motocicleta Dunell, 250 cc., Penya Terramar.
Frederic Sevillano, New Imperial, 250 cc., id.
Ferran Bergadà, Dunell 250 cc., id.
Alfons Oroblig, id.
Elpidi Torrens, Terrot, 250 cc.
Oscar Stahl, autocielo Austin 750 cc., Penya Austin.
Sini Phuguitas, autocielo Austin 750 cc., Penya Austin.

Francese Castelló, id. id.

Segona categoria:

Enric Abadal, motocicleta Royal

Enfield 350 cc., Penya Terramar.

Joan Carrasco, X. X., 350 cc., R. M. C. C.

Fèlix Bosch, Velocette 350 cc., Penya Terramar.

Ferran Bosch, Velocette 350 cc., idem.

F. G. V., Velocette 350 cc., R. M. C. C.

Adolf Bas, Motococche 350 cc., Ferran Aranda, F. N., 350 cc., M. C. Barcelona.

Joan Jové, F. N., 350 cc.

Josep Fabregat, F. N., 350 cc.

Josep M. Arola, Terrot 350 cc.

Photos, Rudge 500 cc., R. I. C. C.

Josep Castelló, Norton 500 cc.

Frederic G. Araoz, Ariel 500 cc., R. M. C. C.

R. M. C. C.

Josep Montanyola, Norton 500 cc., R. M. C. C.

Joan Pinyol, D. Aglas 600 cc., R. M. C. C.

Francese A. Yun, Brough 750 cc., R. M. C. C.

X. X., Motococche 350 cc.

Angel Cantenys, sidecar Motococche 750 cc.

Pere Siques, motocicleta Haley

Davidson, 1.000 cc., R. M. C. C.

Lluís Folguera, autocielo Amilcar 1.100 cc., Penya Terramar.

Angel Rodríguez, autocielo Amilco, 1.100 cc., id.

Pelegrin Esteve, automòbil Ceira-

ma, 1.500 cc., id.

Miquel Hostench, Alfa Romeu,

1.500 cc., R. M. C. C.

Melior Baixes, id. Citroen, 1.750 cc., idem.

Josep Riera, motocicleta, F. N., 350 cc., Penya Terramar.

Enric Galofré, automòbil Renault,

1.500 cc., R. M. C. C.

Ahí va quedar definitivament tan-

cada la inscripció, i des d'avui hom

podrà lliurar als concurredors les fu-

lles-horaris i números amb els quals

prendran part en la prova.

Un nou i interessant model de camió

A l'anunci de l'arribada a Barcelona del camió Chevrolet reformat, ens hem personat al local de concessio-

naris "Auto Equips", carrer de les Cortes Catalanes, número 499, on hem tingut ocasió d'examinar-lo detinguda-

ment.

Evidentment es tracta del millor ca-

mió Chevrolet presentat fins a la

data. Les principals millores són: Ro-

des de disc foradades i amb eixel

desmuntable, d'una gran comoditat i

bellesa; les del darrere són bessones.

El pont darrere és molt reforçat i d'un

pes major — en uns 50 quilograms —

al model anterior. El bastidor és molt

T. S. F.

Sense paràsits

L'emissora Unió Radio Catalana està espallada fa dies, i Unió Radio Barcelona, en virtut de no saber quin drets, s'apropia de les hores d'aquella i fa treballar l'emissora del Tíldabo en forma abusiva. No hi hauria manera de saber si Unió Radio pot fer aquestes combinacions, detentant unes hores d'emissió que es podrien deixar per a l'Associació?

Si Unió Radio Barcelona té fixades unes hores per a emetre, i Unió Radio Catalana unes altres, a sant de què se les canvien com volen? És que la Junta Tècnica no és ningú, i que Unió Radio exerceix encara la dictadura de la ràdio?

Unió Radio Barcelona va anar a la Monumental, per tal d'instalar-hi altaveus, però, com sempre, va fer tard i es va trobar que el corrent no s'adaptava al dels altaveus i per manca de temps, aquesta no es van poder instal·lar en el pàrtil de boxa Al. Brown - Gironès.

La imprevisió d'U. R. B. es va posar de manifest una vegada més. A tot arreu on Unió Radio Barcelona intervé, ha de fer el ridícul.

El record del ridícul ha estat, però, batut per U. R. B. en la retransmissió d'aquest combat, donant els rounds fora de lloc i proclamant després la victòria de Gironès. Unió Radio Barcelona va cobrir-se de glòria el dimecres passat.

Denunciem la grolleria de l'engany i d'intenció del locutor Trosky en alguns dels seus acudits. No els podem reproduir, per respecte als nostres lectors, però els radio-orientats que tinguin infants i noies faran bé de no escoltar les indecències d'aquest locutor. Es vergonyos que en una ciutat d'un milió d'habitants, encara aquest home sense cultura pugui dir totes les porcoses que se li acudiran des del micròfon d'una emissora.

Unió Radio Barcelona aquesta dies aplana la seva onda de 349 metres, per interferir els 259 de l'Associació, amb vistes a les proves de simultaneïtat, per a pertorbar les recepcions.

Heu-vos ací la tasca radiodifusora d'Unió Radio Barcelona: pertorbar les emissions perquè els radio-orientats es fastiguegin i hi hagi interferències, per si així aconseguís convèncer la Junta Tècnica de que la simultaneïtat no sigui concedida, i l'aquesta manera tothom es vegi obligat a continuar escoltant anuncis, com fins ara.

Unió Radio Barcelona ha reparat aparells de galena no selectius entre els cecs, perquè quan hi haurà les proves de simultaneïtat d'emissió no sentin res, i puguin sortir com a testimonis.

Heu-vos ací la tasca radiobeneficà d'Unió Radio Barcelona: fer servir els cecs per als seus baixos interessos, en contra dels interessos dels radio-orientats catalans.

Un entrefilet de la revista Radio Barcelona:

Si els responsables de l'administració de Unió Radio Barcelona haguessin de comparèixer a presentar comptes de la distribució dels cabals de la subscripció pro-radiobeneficàcia, se'n veurien un embull i hi tindrien molta mala de cap. Aquest cas de l'aparell de 7 làmpares donat pels radio-orientats catalans a l'Hospital de Sant Llàtzer quan l'Associació administrava els diners de la radiobeneficàcia i substituït després per la gent de Unió Radio Barcelona per un aparell de menys capacitat, és un afer d'ordre administratiu molt greu. Només pot tenir una excusa, que els elements tècnics de Unió Radio Barcelona no es velessin amb cor de reparar aquell superheterodi de 7 làmpares i de posar-lo en funcionament normal, i opressin un de 3 làmpares... que tampoc no sabrien posar en funcionament. Aquests elements tècnics de Unió Radio Barcelona són realment uns trufons, per cobrar els grans sous i no entendre ni les beceroles de la ràdio.

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

Restaurat La Rambla

Plaça Catalunya, 4-Barcelona

Recomana a la seva distinció

gida clientela i al públic en general, la insuperable

SOPA DELS PESCADORS - Plat creatiu de la casa

TARDOR DE 1930

Temporada la més ideal per a excursions

El sistema més pràctic d'anar a

MONTSERRAT

pel

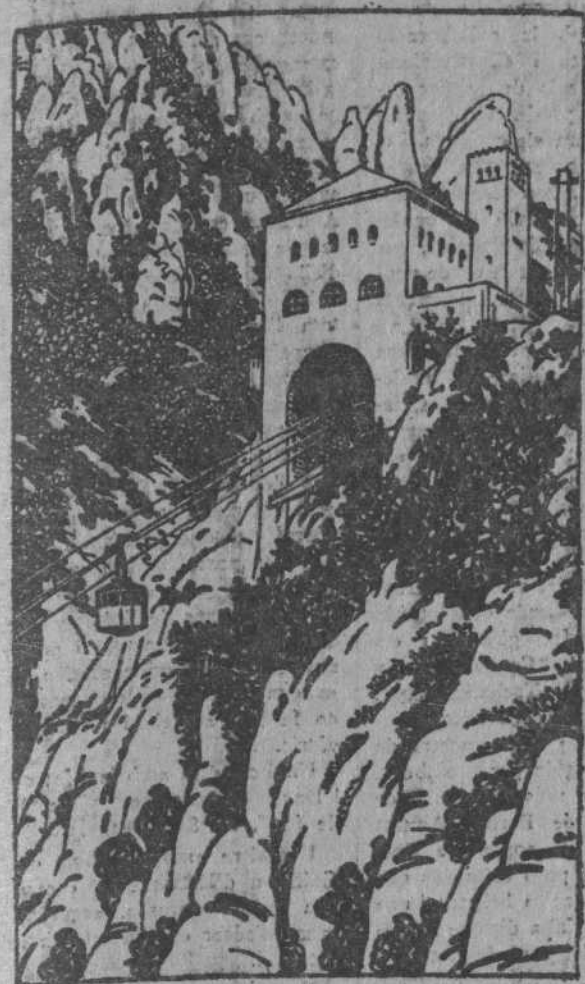
Funicular Aeri de Montserrat

La darrera paraula de l'enginyeria i de la
tècnica en la qüestió de transports
d'ALTA MUNTANYA

Ptes.

8'75

anada i tor-
nada des de
Barcelona

Permet al viatger d'elegir l'hora de sortida de Barcelona i tornada que
més li convingui, pels seus múltiples viatges diaris
La combinació més ràpida, pràctica i sempre econòmica

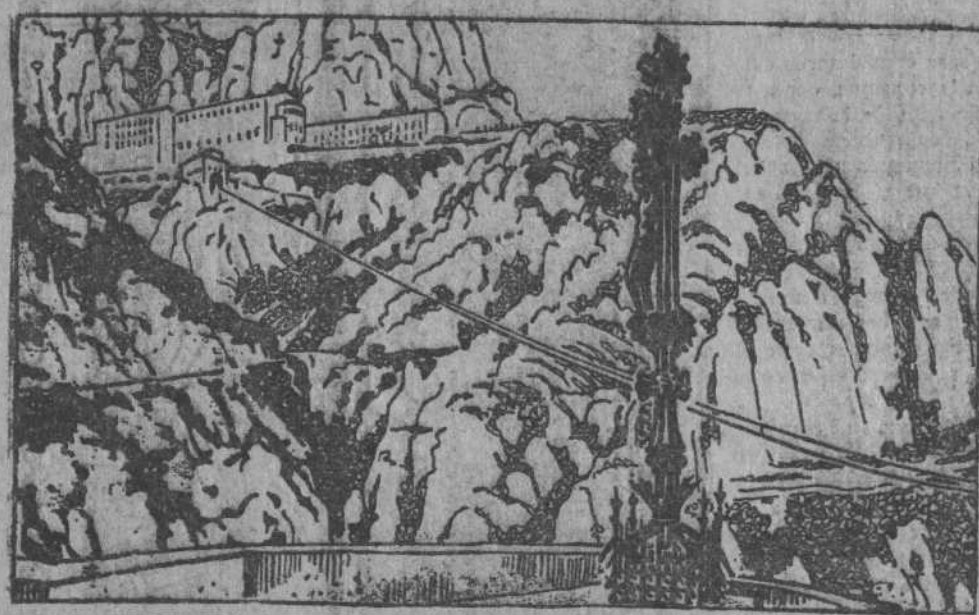
De Barcelona a Montserrat, anada i tornada

Preu del bitllet

8'75

Ptes.

Es el mitjà més econòmic d'anar a Montserrat

HORARI Indicador delstrens de la Companyia General de Ferrocarrils Ca
talans, que tenen combinació amb el Funicular Aeri

De Barcelona al Peu del Funicular
(Plaça d'Espanya)

		Diari	Diari	Festius	Feiners	Diari	Diari
Barcelona P. E.	S.	6'—	8'23	9'40	10'10	13'50	17'—
Sant Boi	S.	6'19	8'42	10'02	—	14'09	17'19
Santa Coloma	S.	6'24	—	10'07	—	17'24	—
Sant Vicents H.	S.	6'30	—	10'13	—	17'30	—
Pallejà	S.	6'41	—	10'22	—	—	—
St. Andreu B.	S.	6'48	—	10'29	—	—	—
Martorell E.	S.	7'08	9'14	10'45	—	14'47	17'57
Olesa	S.	7'23	9'26	10'59	—	15'02	18'10
Peu Funicular	A.	7'36	9'39	11'12	11'10	15'15	18'23

* Aquest tren circularà els dies feiners, a partir del dia 3 de novembre vinent.

De Guardiola, Olvan, Súria i Manresa
al Peu del Funicular

Guardiola	S.	—	6'42	—	12'54	—
Olvan	S.	5'13	7'37	10'32	13'47	15'49
Súria	S.	6'25	8'55	11'55	15'05	17'20
Manresa Baix.	S.	7'08	9'35	12'36	15'45	18'02
Peu Funicular	A.	7'49	10'23	13'19	16'32	18'45

* Surt de Súria només els dies festius.

D'Igualada al Peu del Funicular Aeri

Igualada	S.	7'55	12'27
Capellades	S.	8'15	12'49
Piera	S.	8'37	13'11
Masquefa	S.	8'48	13'22
Martorell E.	S.	9'24	14'47
Peu del Funicular	A.	9'39	15'15

Canvi de cotxe a Martorell Empalmé.

Del Peu del Funicular a Barcelona
Plaça d'Espanya)

		Diari	Diari	Diari	Diari	Diari
Peu Funicular	S.	7'50	10'24	13'20	16'33	18'46
Olesa	A.	8'03	10'37	13'33	16'46	18'59
Martorell E.	A.	8'19	10'53	13'51	17'02	19'17
Sant Andreu B.	A.	8'32	11'06	14'04	17'15	—
Pallejà	A.	8'39	11'13	14'11	17'22	—
Sant Vicents H.	A.	8'50	11'22	14'20	17'31	19'41
Santa Coloma	A.	8'56	11'28	14'26	17'37	19'47
Sant Boi	A.	9'04	11'36	14'34	17'45	19'51
Barcelona (P. E.)	A.	9'19	11'55	14'49	18'05	20'10

* Aquest tren circularà els dies feiners, a partir del dia 3 de novembre vinent.

Del Peu del Funicular a Manresa, Súria,
Olvan i Guardiola

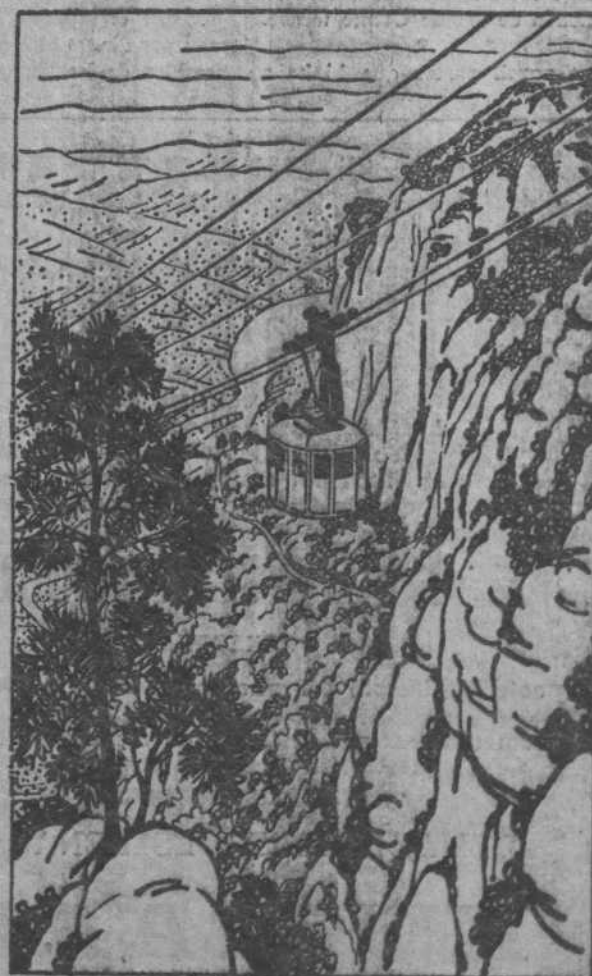
Peu Funicular	S.	7'37	9'40	11'13	15'16	18'24
Manresa Baix.	A.	8'24	10'25	11'58	16'03	19'10
Súria	A.	—	11'05	—	16'45	19'50
Olvan	A.	10'32	12'26	—	18'11	21'08
Guardiola	A.	11'35	13'22	—	19'15	22'03

La combinació amb Guardiola només existeix els dissabtes i diumenges des del primer de juliol al 30 de setembre.

Del Peu del Funicular Aeri a Igualada

Peu Funicular	S.	7'50	13'20	16'33	18'46
Martorell E.	A.	9'14	14'46	17'57	19'15
Masquefa	A.	9'46	15'22	18'28	20'05
Piera	A.	10'02	15'39	18'41	20'22
Capellades	A.	10'18	15'56	18'57	20'38
Igualada	A.	10'41	16'19	19'20	21'01

Canvi de cotxe a Martorell Empalmé.

Ptes.

8'75

anada i tor-
nada des de
Barcelona

Per la rambla diuen...

...que l'oposició "Por qué no maté a Martínez Anido", d'Innocenci Feced — en el qual el fiscal no ha trobat res de punible —, és enormement interessant.

...que dona l'explicació de moltes coses de l'hora més tènue de Barcelona.

...que En Folch i Torres està tan content.

...que l'home no esperava —ai las!— que els seus "Pomells de Jovenut" —ai moreneta de Monserat!— fossin ara apadrinats per un senyor tan important com el senyor Maluquer i Viladot.

...que ara el preocupa saber si els "pomellistes" —ai las!— voldran posar-se caputxeta blanca i barretina.

...que hi ha perill (amb aquests republicans que corren ara, ai Verge!) que els pomellistes vulguin gorrer frígida.

...que si la cosa va endavant, la Lliga ja té pensat fer els "pomellistes" de la seva "Jovenut".

...que aviat hi haurà eleccions.

...que si, que aviat hi haurà eleccions.

...que ja se sap qui va ordenar la deportació (sic) de Don Francesc Macià: el general Marzo, ministre de Governació.

...que aquesta fou, segona sembra, la declaració dels policies acusats de segrestament.

...que encara no s'ha aclarit qui ordenà la detenció dels presos governatius de la Model.

...que s'aclarirà un dia d'aquests, perquè el senyor Derpuiol fa activar l'enquesta que manà obrir.

...que aquest senyor s'hi pren molt d'interès.

...que mentrestant, és clar, no és prudent posar-los en llibertat.

...que entre els aviadors hi ha disgustos forts.

...que quan el capità Romero, intím amic de Franco, s'assabentà de l'empresonament del seu company, cursà un telegrama molt expressiu.

...que un dels paràgrafs del telegrama era aquest: "Y cuándo detienen a...?"

...que darrera aquesta "a" hi havia els noms de dos alts caps de l'Aviació.

...que la pregunta féu tanta gràcia que el capità Romero ha estat treballant immediatament al fort de Xàfarnes.

...que en l'afar Jiménez no hi ha valgut ni el "Poder del Gran Jesús".

...que a Lleida n'hi ha un pastor.

...que a estones fa de governador civil.

...que la força pública sempre "se conduce con la mayor prudencia y corrección".

...que a Vic podrien dir-ne alguna cosa.

...que els ciutadans que assistiren a l'arribada de Jaume Comte també.

...que aquell pastor que hi ha a

Lleida vol tirar per terra el districte de Borges a Don Francesc Macià.

...que un dels procediments és fer empaltar la gent de Lleida per la força pública, quan arriben les senyores Macià.

...que és un procediment que no falla... que no falla que a hores d'ara Don Francesc Macià pot sortir diputat a tots els districtes de la "provincia".

...que el senyor Alvarez de la Campa no ha dimès la presidència del Consorci del Port Franc.

...que per ara no pensa pas fer-ho.

...que fins al cap de deu dies de la detenció arbitrària de dos advocats, el Col·legi de Barcelona no s'ha decidit a demanar la seva llibertat.

...que és una mostra emocionant de companyonia (?).

...que el senyor Despujol encara és governador de Barcelona.

...que, en vista de l'èxit, l'"home nou", Don Juan La Cierva, farà una segona visita a la plaça d'Orient.

...que no és veritat, com s'ha dit, que hi hagi dos mil periodistes processats i mil cinc-cents oradors.

...que, en realitat, els processats són mil set-cents periodistes i mil quatre-cents vint oradors.

...que no s'hi val a dir mentides així.

...que els dibuixants i pintors de Barcelona haurien hagut d'intentar alguna gestió per l'alliberament del seu col·lega, i col·laborador nostre, Helios Gómez.

...que potser fora qüestió de pensar-hi seriosament i no deixar passar més dies en aquesta indiferència tan poc delicada.

...que "Don Eraclio" encara corre alguna vegada per la presó de Barcelona.

...que fóra curiós de saber què busca aquest individu en el seu antic feu.

...que la Premsa liberal està disposada a explicar més coses noves d'aquest personatge.

...que és molt significatiu que alguns oficials de la presó aprofitin totes les ocasions per a atribuir tota mena de virtuts al seu ex-cap "Don Eraclio".

...que un d'ells, en una conversa recent, fins provà de justificar les possibilitats que un director de Presons posseixi automòbil.

...que el nou director senyor Navas no hauria de tolerar, allà dins, certa mena de campanyes.

...que hi ha qui "prepara" un altre "complot" revolucionari.

...que un o altre rebrà.

...que això forma part del programa de "normalitat" de Berenguer.

...que hi ha qui opina que República o Monarquia és igual.

...que "bueno".

...que el senyor Pla ja és massa gran per dir tot allò que diu de l'Assemblea de Parlamentaris.

Reflexions polítiques

Es parla fa dies de la formació d'un Govern de concentració liberal, o de concentració conservadora, o un Govern nacional: de qualsevol fórmula que distregui la gent i vingui a substituir l'actual Dictadura ja gastada i inservible; i hom citi noms, però és de veure com l'opinió endevina ja quins poden ésser els únics homes que se prestin a seguir el torn cap per avall del procés històric de la monarquia: Romanones, Cierva, Bugallal, García Prieto, potser Alba... Ningú no dubta que aquests senyors esguin disposats a qualsevol combinació; tot hom dubta que hi hagi un altre cap de grup parlamentari o de partit polític, d'esquerra o de dreta, que s'hi avingui. La gent jutja per la condició que suposa en la moral de les persones, i creu que sols poden acceptar aquelles que vinen en mig, per desgràcia. Però, pel mateix, aquests elements no els serveixen.

Sembla increïble que hom hagi pensat seriosament en aquest agrupament del problema constituent que està plantejat. No és comprensible que ningú pugui admetre que a la tornada d'uns anys del cop d'Estat del 13 de setembre, rebut amb indiferència per l'opinió pública perquè els antics governants no tenien crèdit davant d'ella, pugui al poder els homes que precisament representen una selecció a la inversa dels anteriors governants: aquells que, com Romanones, sac

representen una selecció a la inversa dels anteriors governants: aquells que, com Romanones, sac

LLUIS COMPANYS
(vist per Helios Gómez a la Presó Cellular)

de picardies, són el símbol de la vella política lleugera, inconscient i calamitosa, o com Bugallal, record dolent de les tragèdies socials alimentades i legalitzades per l'Estat, o García Prieto, cap del Govern que va abandonar el càrrec sota una bota d'un soldat amb fortuna, i que ens deu el cadàver, segons frase fella d'Unamuno.

El senyor Berenguer va seguir, amb un to de veu més mesurat i amb gest més amable i uniforme els mateixos procediments de Primo de Rivera i es val de les disposicions de repressió de la Dictadura. Parla sovint d'unes eleccions que són sempre ajornades i que en definitiva, per la manera com les prepara, no serien altra cosa que un engany i una paròdia de l'Assemblea; imposa, per mitjà dels governadors, crescudes multes, com ha passat a Lleida; inventa complots, coacciona el poder judicial, fa detencions governatives, i fins últimament l'ha imitit en el desafiament i l'amenaça.

Per sobre d'ell, una altra personalitat que abans era irresponsable (quan hi havia Constitució) fa discursos, amb la qual cosa és conseqüent amb la seva història i amb la seva situació actual, puix si la Constitució no existeix no cal pas que ell s'hi atengui.

Ara, per acabar-ho, sols ens faltaria reforçar el ministeri i que esdevingués ministeri de concentració amb En Bugallal, García Prieto i Romanones.

El desastre d'Annual és un títol per a la Història. Aquest en fóra un altre.

LLUIS COMPANYS

Presó Model, octubre de 1930.

Una carta de Carrasco i Formiguera

El secret de la Cucurulla

Companys de LA RAMBLA i amics lectors:

Bo i fent de viatger fantasma per aquests mons de Déu, hom ha de matar les hores, enyorant la feina i la llar; tant-se-val, doncs, que per esbarjir-me un xic us en compti alguna.

La "Ven de la Lliga" que té una especialitat remarcable en fer ús de la conspiració del silenci, en tenia suprimit del món dels vius d'ençà que les primeres reaccions de dignitat i conseqüència ens obligaren, ja fa deu anys, a iniciar les campanyes de protesta en el memorable "Estevet" i a l'Ajuntament també, determinant per fi la meua separació de la majoria lleugera en negar-me a donar el meu vot per a fer batlle de Barcelona al mirífic marqués d'Alcila.

Des d'aleshores "La Veu" va declarar-me el boicot més absolut, i tan si en feia de veritat com de mardret el meu nom no sortia ni per remei a les planes de l'òrgan cucurullenc.

Per això fou més gran la meua sorpresa en veure com després d'haver tretat ja la consigna, per a fer rebentades iròniques de la meua intervenció en la conferència de Sant Sebastià, es despengués amb aquell editorial famós, que en donar al meu nom —fins que agraciava molt— tots els honors dels personatges d'actualitat, va contribuir, sens dubte, a proporcionar-me, de més a més, la glòria —aquest cop ben immensurable—, de veure'm comprès entre els escollits com a objecte de persecució.

Consti honradament i sincerament, que cap tret tinc a fer, malgrat el gust deplorable i la pitjor intenció de l'editorial esmentat. Per a mi l'únic caire desagradable de la qüestió és l'efecte peròs que devia causar, sens dubte, a alguns amics particulars que per un fanatisme cambojenc que jo no cabo d'explicar-me, continuen encara figurant oficialment en els rengles del regionalisme dinàstic.

Pel demés, l'aventura actual, deixant de banda les inevitables complicacions d'ordre personal, no representa gran cosa comparada amb episodis passats, al contrari, el viatge és sempre instructiu i suposa, de més a més, un gran aconhortament i estímulo, quan serveix per compro-

var que les actituds dignes mereixen sempre l'adhesió i la simpatia dels ciutadans honrats.

Tot plegat però, el descobriment del meu secret, que no tenia res de reservat, perquè de totes les meves actuacions n'ha tingut essent el poble, ha servit en realitat per a aclarir-ne un altre, que reconec lleialment que encara era més fàcil d'endevinar que no pas el meu: és la perfecta identificació, que es veu que existeix, àdhuc per a finalitats policiaques, entre la plaça de la Cucurulla i la de Palau.

Però cal Em costa sempre de pensar mal. És clar que hi ha animetes que Déu n'hi dol però la veritat és que la major part de les vegades es fiquen els peus a la galleda purament perquè la passió fa perdre els

sentits i el despit i la tristesa de veure's tan mal parats no els en deuen encertar ni una, sobretot d'ençà que estan tan enfeinats amb les dues banderes.

Res, deixem-los estar, i confiem que aviat arribarà la nostra, tant si ve planera com si l'aconseguint a empenyes i rodolons. Jo en tinc bones notícies i sobretot tinc la seguretat que qualsevol que sigui la marxa dels esdeveniments tot quedarà reduït a avançar o a retardar el triomf, que ja és inevitable.

Que tothom estigui a punt per complir els seus deures i entre tant salut i avant. Mentre estigui a fora ja us aniré escrivint.

Vostre de cor.

M. CARRASCO I FORMIGUERA

Vila Joana, octubre de 1930.

—Què és el que opineu, Alí?
—Opino que allò d'allà, acabarà com aquí!...
(per Grapa)

La casa Odeon, com totes les grans signatures de música mecànica, compta amb la col·laboració d'artistes eminents i d'institucions corals i orquestrals de primer ordre. Solament la producció diuemen nacional acapara els catàlegs, i el públic ja està acostumat a descobrir-hi sarsceles més o menys honorables, tota la col·lecció de cupletistes i l'imprescindible flamenc, que amb el jazz s'han partit l'èxit de venda i sovint l'èxit d'enregistraments perfectes.

Aquesta vegada, però, la casa Odeon acaba de publicar un suplement extraordinari capaç de satisfer el més refinat discòfil. Tot aquest suplement repartit en els dotze catàlegs que publica la casa Odeon, aquests prendrien el caràcter universal que tant escau a aquesta indústria musical.

La personalitat del violinista Bronislaw Huberman queda demostrada després d'haver fet giravoltar els quatre discos del "Concert per a violí i orquestra de Tchaikowsky". Hubert Bronislaw hi és admirablement acompanyat per l'orquestra de la Staatsoper, dirigida per Steinberg, un dels mestres més eminents de l'Òpera d'Estat, de Berlín. Aquest violinista, encara no conegut a Barcelona, és un dels pocs virtuoses que posseeixen una tècnica brillant i una emoció pregonia. Val a dir que l'enregistrament, des del punt de vista purament industrial, és del tot encertat. L'obra de Tchaikowsky, poc coneguda, a causa de les grans dificultats d'execució, és una de les més significatives de l'escola russa, que havia d'acabar apoteòsicament amb homes com Prokofiev i Strawinsky.

"La setena simfonia de Beethoven", és enregistrada per l'Orquestra Simfònica de l'Òpera d'Estat, de Berlín, dirigida per Knappertbusch. Existeixen altres enregistraments, tots meravellosos, d'aquesta obra mestra beethoveniana. La interpretació que hi dona Leopold Stokowsky (1) amb la seva Orquestra de Filadèlfia, i la de Félix Weingartner (2) amb l'Orquestra Royal, de Londres, són la millor comparança que pot fer-se d'aquesta obra, poc coneguda del públic. Stokowsky hi ha vessat tot l'entusiasme, barrejat amb aquella fantasia que el músic polonès dignifica. Weingartner, tan conegut dels filharmònics catalans, hi ha donat aquella interpretació tradicional; i quan dic tradicional, no vull dir com tothom, ja que és precisament Weingartner que ha creat aquesta tradició. Knappertbusch (3), però, ha trobat encara quelcom més; la magnífica orquestra de Berlín, més equilibrada que les altres, amb una dosi de sonoritat més científica, ha estat a les mans del mestre eminent l'instrument perfecte i calent que no ha perdut ni en un sol moment aquell optimisme de la "Setena simfonia", que és com una finestra oberta al sol dintre l'obra més aviat dramàtica del genial sord de Bonn.

"Els nocturns de Debussy" són encara tres discos d'aquest suplement extraordinari, per la quantitat i per la qualitat. Dirigits per Gabriel Fier-né, amb l'Orchestra Colonne, ofereixen totes les garanties. "Nocturns", "Festes" i "Sirenes" són els títols suggestius de l'obra de Debussy. Aquests tres discos formen una "suite" de proporcions justes, i cada un d'ells és una obra completa. "Nocturns" és quelcom d'imprevis i té tota l'emboscada del desconegut i de l'impalpable. "Festes", és agradable per a nosaltres, és agradable a la festa i un acte quasi tumultuós i sovint d'extremadura. "Festes de Debussy", és la joia de l'esperit més que del cos. "Sirenes", aquí les veus s'ajunten a l'orquestra, és el triomf del que podrien dir-ne música composta amb sonoritats que no arriben però a fer una melodia. "Els Nocturns de Debussy" haurien d'ésser més coneguts, i potser els nostres músics no escriurien aquesta música: patètic-sentimental, que no fa cap servei ni a l'art ni a la patria.

Un bon disc amb la "Introducció i Dansa de les princeses" de "L'ocell de foc", de Strawinsky.

Un altre amb els cors de Sant Guillem d'Estrasburg, encara que una mica confusos, segurament a causa d'ésser enregistrats dintre una catedral.

En resum, un gran suplement, que no farà pas pujar les accions de la S. A. Odeon, però sí que dignificarà aquesta indústria del disc, una mica malmadada per la música dolenta, i sobretot pels músics, que també haurien pogut ésser sabaters, pintors o advocats.

En el catàleg del mes d'octubre hi ha un disc de col·lecció enregistrat per la cantant Lotte Lhemann, i tres discos que contenen les "Set Cançons Populares Espanyoles", de Manuel de Falla. Concepció Supriat i Frank Marshall són següentment els millors interpretes que podria trobar el músic de Grand Lacompanyament de piano és segur, més discret que l'orquestra, convé més a les cançons, que a coses íntimes i on l'emoció ha de ser acompanyada del mínim de complicacions. La cançó popular porta per títol "Cançó" em sembla la millor, com si la bellesa de cançons de tot arreu s'hi trobés presentada.

Manuel de Falla, Concepció Supriat i Frank Marshall, heus una trinitat sense cap misteri.

JOSEP FONTBERN

Discos Odeon: Huberman, 129.006-007; 7." Simfonia Beethoven, 173.103-104-105-106-107. Nocturns de Debussy, 129.019-020-021. Shorland, 173.109; Chors de S. Guillem d'Estrasburg, 173.206; Lotte Lhemann, 184.180; M. de Falla, 184.182-183-184. La Veu del seu Amo. (2) Columbia. (3) Odeon.

Maison Dorée

Café - Brasserie - Restaurant - Saló de Te
PLAÇA DE CATALUNYA, NUMERO 7

Pantaleoni H^{os}

SASTRERIA

Selectes confeccions per a HOMES I NENS
Actualment presentació de les DARRERES NO-VETATS I NOUS MODELS

Secció especial de sastreria a mida

Extens assortiment d'abricos des de 32 pessetes
Tall elegant i gustos moderns

Portaferrissa número 13

AUTOMOBILISTES

En benefici vostre, no deixeu de consultar prèviament a
J. López Llausas
BALMES, 126 - Telèfon 74755
Aneu malament de llums per carretera? No deixeu de visitar-me

Mary Pickford

Douglas Fairbanks

finalment treballant junta
La fama d'aquests dos artistes és garantia de la qualitat d'aquesta presentació
No hauríem d'afegir res més, però l'obra que interpreten és no res menys que

La fierrecilla domada

de SHAKESPEARE

sota la direcció del gran animador SAM TAYLOR

I, com sempre que es tracta de meravelles d'art, és aquesta una producció sonora dels

ARTISTES ASSOCIATS

DEMA, DIMARTS, ESTRENA AL

KURSAAL

CHAMPAN

P. Baqués

CAVES a GUARDIOLA DE FONTRUBI
PANADES (Espanya)

La Perla Mallorquina

Passeig Gràcia, 68, i Claris, 48

Gran variació de Panellets
Bunyols de Madrid farcits
Ensalades de nata, exclusiva de la casa

Generes de Pun.

D. H.

50 - Salmerón - 50

El millor assortiment en tota mena d'articles de punt. - Preus i qualitat sense competència